

RIA*Nysse 3/24

Tampereen rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit ry:n tiedotuslehti

RIA*Nysse on Tampereen rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA ry:n tiedotuslehti, jakelu 750 (luettavissa myös TamRIA:n kotisivuilla)

KANSIKUVA Viron kansallismuseo/PM

SISÄLLYS

Hallituksen yhteystiedot 2

PUHEENJOHTAJAN PÄRINÄT 3

TULEVIA TAPAHTUMIA

TamRIA:n vuosikokouskutsu 4 - 5

Pikkujoulut, TOAS ekskursio 6

PIRA-päivä 7

RIA-seniorien itsenäisyyspäivä, 8

YJB-matka 8

TAANNOISIA TAPAHTUMIA

Kesäteatteri 9

Petankkikisa 10

Seniorit purkukalossa 11

Keski-Suomen RIA vierailulla 12 - 13

Matka Viroon 14 - 20

Tampereen RIA:n kotisivu
www.tamria.fi

RIA*Nyssen toimituksen osoite

c/o Petri Mäki
Korventie 11, 33470 YLÖJÄRVI
puh. 040 536 6630
e-mail: petri.maki@tamria.fi

RIA*Nyssen ilmoitushinnasto 2024

-hinnat on vapautettu ALV:stä

-hinnat:

* takasivu (värillinen) 495 €

* etu- ja takakannen sisäpuoli (vär.) 420 €

mustavalkopainatus

* tekstin jälkeen 1/1 330 €

1/2 210 €

1/4 145 €

* pikkuilmoitus 20 €

RIA*Nysse ilmestyy neljä kertaa vuodessa (osa vain nettiversiona).

Seuraava Nysse ilmestyy joulukuussa 2024.

Painopaikka: Niini & Co Oy

TamRIA:n hallitus 2024

Puheenjohtaja, KesäRIA 2025
Anniina Söderholm, RI
puh. 045 847 6322
e-mail: anniina.soderholm@tamria.fi

Vpj Ville Lehtineva, RI
puh. 040 848 7386
e-mail: ville.lehtineva@tamria.fi

Sihteeri Sarianna Sillanpää, RA
puh. 044 060 5999
e-mail: sarianna.sillanpaa@tamria.fi

Talousvastaava Petri Kulmala, RI
puh. 0400 681 035
e-mail: petri.kulmala@tamria.fi

Viestintävastaava/some Melina Avelin, RA
puh. 045 112 538
e-mail: melina.avelin@tamria.fi

Viestintävastaava/IT Leevi Männistö, RI
puh. 040 567 6670
e-mail: leevi.mannisto@tamria.fi

RIA*Nysse, PIRA Petri Mäki, RI
puh. 040 536 6630
e-mail: petri.maki@tamria.fi

Nuorjäsenvastaava Ida Korsimo, RA
puh. 044 339 6177
e-mail: ida.korsimo@tamria.fi

Seniorivastaava, YJB Kari Salonen, RA
puh. 040 571 8698
e-mail: kari.salonen@tamria.fi

Kulttuuri ja matkat, sttk Tiia Tuomi, RI
puh. 050 356 0873
e-mail: tiia.tuomi@tamria.fi

Liikuntatapahtumat, liittohallitus Sami Silfverhuth, RI-opisk.
puh. 045 644 2929
e-mail: sami.silfverhuth@tamria.fi

Opiskelijaedustajat

Reetta Juurakko, RI
puh. 044 040 9989
e-mail: reetta.juurakko@tamria.fi

Enni Ohrankämmen, RI-opisk.
puh. 045 897 9449
e-mail: enni.ohrankammen@tamria.fi

Eetu Korhonen, RI-opisk.
puh. 044 311 0699
e-mail: eetu.korhonen@tamria.fi

Aarto Markkanen, RA-opisk.
puh. 045 698 0390
aarto.markkanen@tamria.fi

Aaro Järvelä, RI-opisk.
puh. 045 253 7279
aaro.jarvela@tamria.fi

TamRIA:n tilinro FI05 5732 2620 0540 64

Tunnelmallista syksyä

Toivottaa TamRIAn hallitus!

Syksyn viileät ilmat ja sateet voivat laskea mielialaa ja pimevät illat vaikuttavat jaksamiseen monella. Syksy on kuitenkin myös uuden aikaa ja hyvin aktiivista monella rakentamisen osa-alueella. Mielenkiintoisia palkitsemisia tänä syksynä on ollut mm. Tammelan stadion, joka sai arkkitehtuurin Finlandia-palkinnon. Onnittelut teki jöille! Ilahduttavasti viidestä ehdokkaasta Finlandia-palkinnon saajaksi jopa kolme oli Pirkanmaalta, stadionin lisäksi Hyytiälän metsäasema Juupajoella sekä Lamminrahkan koulukeskus Kangasalla. Pirkanmaalla todellakin osataan! Lämpimät onnittelut myös Finnbuild-messuilla palkitulle vuoden nuorelle rialaiselle RA Henna Pajuselle.

TamRIAn kesään on kuulunut urheilua, kulttuuria ja yhdessä tekemistä, niistä lisää tämän lehden sivuilla. Loppuvuodesta tavataan toivottavasti vuosikokouksen ja pikkujoulujen merkeissä. Niiden lisäksi seniorilounaat ja opiskelijatapahtumat pyörivät tututtuun tapaan. PIRA-päivässä puidaan tänä vuonna rakentamisen laatua. Osittain katseet ovat kääntyneet myös

jo ensi vuoteen ja KesäRIA 2025 -tapahtumaan, joka järjestetään ensi elokuussa Tampereella yhdistyksen 70v. juhluvuoden kunniaksi. Järjestelyt ovat jo kovassa vauhdissa ja lisää tietoa tapahtumasta on tulossa syksyn ja talven mittaan.

Tapaamisiin!
-Anniina

Tampereen rakennusinsinöörit ja –arkkitehdit RIA ry

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN VUOSIKOKOUS 13.11.2024

4

KOKOUSKUTSU

Tampereen rakennusinsinöörit ja –arkkitehdit RIA ry:n sääntömääräinen vuosikokous

- AIKA: Keskiviikkona 13.11.2024 klo 17:00 alkaen
- PAIKKA: STARK Nekala, neuvottelutilat, Kuoppamäentie 4, Tampere

ESITYSLISTA:

1§	Kokouksen avaus.
2§	Valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjan tarkastajaa ja kaksi ääntenlaskijaa.
3§	Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.
4§	Hyväksytään kokouksen työjärjestys.
5§	Hyväksytään yhdistyksen toimintasuunnitelma seuraavaksi kalenterivuodeksi.
6§	Määrätään hallituksen ja toimikuntien jäsenten palkkioiden ja matkakustannusten korvausten suuruudet seuraavaksi kalenterivuodeksi.
7§	Määrätään liittymis- ja jäsenmaksujen suuruudet seuraavaksi kalenterivuodeksi.
8§	Hyväksytään yhdistyksen tulo- ja menoarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi.
9§	Valitaan kaksi toiminnantarkastajaa varahenkilöineen tarkastamaan seuraavan kalenterivuoden tilit ja hallinto.
10§	Päätetään hallituksen jäsenmäärästä sekä valitaan hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle.
11§	Valitaan tarvittavat yhdistyksen edustajat ja ehdokkaat liiton toimielimiin erovuoroisten tilalle.
12§	Määrätään sanomalehti, jossa yhdistyksen kokouskutsut on julkaistava.
13§	Käsitellään yhdistyksen jäsenten kokouksen käsiteltäväksi sääntöjen mukaan ilmoittamat asiat.
14§	Käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.
15§	Kokouksen päättäminen.

KOKOUSKUTSU

Paikan päälle voi saapua jo klo 16 katsomaan yhdessä RIAN puheenjohtajavaalitentin live-lähetystä. Paneelissa myös TamRIAn ehdokas Tiia Tuomi. Varsinainen tilaisuus alkaa klo 17.

Tilaisuuden alussa illan isännän STARK:n edustajan esittäytymispuheenvuoro. Aloitamme varsinaisen kokouksen puheenvuoron jälkeä.

Virallisen kokouksen päätyttyä STARK tarjoaa kokousväelle pientä ruokaa ja juomaa. Osallistujilla on myös mahdollisuus tutustua STARK:in tuotevalikoimaan ja keskustella asiantuntijan kanssa sisustustuoteratkaisuista.

Ruokatarjoilua varten pyydetään ilmoittautumaan ke 6.11. mennessä: anniina.soderholm@tamria.fi

Tervetuloa!

STARK
Reilusti rakentajan asialla

KOKOUSKUTSU

- Vuosikokoukseen on mahdollista osallistua myös videoyhteydellä.
- Liity hieman ennen kokouksen aloitusaikaa kuvaamalla qr-koodi tai klikkaamalla linkkiä alla:
<https://meet.google.com/qmn-bfrs-psg>

HEDBERG LIVE & SOLDOUT MANAGEMENT PRESENTS

SAMI HEDBERG

**HE'S
BACK**

**STAND UP
KIERTUE**

TamRIAn pikkujoulut 2024

TamRIA on varannut 40 lippua Tuulensuun Palatsiin, Hämeenkatu 30, Tampere.

To 5.12.2024 klo 21

TamRIA tukee jäsenistöään ja tarjoaa lippuja 30 € jäsenhintaan (max 2/jäsen).

Ilmoittautumiset 31.10.2024 mennessä www.tamria.fi

6

TamRIA järjestää tutustumiskäynnin TOAS:n Hippostalon työmaahan 14.11. klo 15.00 alkaen.

Kokoontuminen TOAS:n esittelyhuoneistoon Joukahaisenkatu 6 (Uusi Domus) klo 14.50.

Kohteen esittelyn jälkeen tehdään työmaakierros, joten omat suojarusteet mukaan. TamRIA:lla on jaossa RIA-logolla ja -tekstillä varustettuja huomioliivejä. Kypäriä saadaan lainaksi muutamia. Mukaan mahtuu 20 ensiksi ilmoittautunutta. Ilmoittautumiset 8.11. mennessä sähköpostitse kari.salonen(at)tamria.fi. Tervetuloa!

PIRA-päivä 5.11. 2024 lähestyy!

Lähde mukaan kuulemaan miten rakennusallalla menee Pirkanmaan näkövinkkelistä ja samalla tapaamaan vanhoja ja uusia toimijoita. **Ilmoittautuminen tapahtuu PIRA:n kotisivun lomakkeella.** Lisätietoja ohjelmasta, aikatauluista ja osallistumismaksuista saat myös kotisivulta **pira.fi**.

Tilaisuus alkaa klo 12.00 Plevnan elokuvateatterissa.

Keskeisenä teemana on rakentamisen laatu, josta alustaa RTS:n tutkimusjohtaja Sini Saarimaa. Kaupungin tervehdyksen tuo kiinteistöjohtaja Virpi Ekholm.

Laatuasioita käsitellään useissa esityksissä eri näkökulmista sekä yleisellä tasolla että käynnissä olevien hankkeiden kautta talotekniikan asioita unohtamatta.

Kahvitauko on n. klo 14.00 ja kestää puoli tuntia, jolloin ehtii tavata tuttuja ja vaihtaa kuulumisia.

Suuresta alkavasta **ratapihahankkeesta** tulee kertomaan hankejohtaja Tero Tenhunen.

Luento-osuuden loppuosalla tj Markku Riihimäki Forecon Oy:stä kertoo rakentamisen suhdannetilanteen ja ennusteen tulevasta perinteisessä **rakennusbarometrissään.**

Viimeisenä julistetaan jälleen Tampereen kaupungin **Hyvän rakentamisen palkinto.**

Viinibuffetissa Bravo Plazassa klo 17.00 alkaen jatketaan keskustelua ja verkostoitumista.

Tervetuloa RIA-Majoille viettämään arvokasta itsenäisyyspäivän aikaa

*“Oi maamme, Suomi, synnyinmaa,
soi, sana kultainen!
Ei laaksoa, ei kukkula,
ei vettä rantaa rakkaampaa,
kuin kotimaa tää pohjoinen,
maa kallis isien!”*

RIA-seniorit kokoontuvat yhteiseen itsenäisyyspäivän ajan viettoon Ylläkselle, RIA-Majoille. Tapahtuma järjestetään keskiviikosta 4.12. sunnuntaihin 8.12.

Ohjelmassa on muun muassa ulkoilua, saunailtoja, lautapelejä ja mukavaa yhteistä seurustelua. Itsenäisyyspäivää juhlistetaan sytyttämällä jäälyhdyt RIA-Majojen pihaan, nostamalla lippu salkoon ja kajauttamatta ilmoille Maamme-laulu. Myös malja itsenäiselle Suomelle nostetaan. Juhlailallinen nautitaan ravintola Rouheessa.

Jokainen hoitaa matkajärjestelynsä Ylläkselle itse, samoin majoituksen maksun suoraan RIA-Majoille.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset 30.10. mennessä:
ilkka.laine@fltalo.fi / 0400 537 702

Katso tapahtuman ohjelma; ria.fi > tapahtumakalenteri

TamRIA - YlläsJazzBlues-matka järjestetään jälleen 22. - 27.1.2025. Yöjunalla Tampereelta Kolariin ja takaisin, ja ennen kaikkea reilut kolme vuorokautta hyvän musiikin ja seuran parissa Äkäslompolossa.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset Salosen Karin kautta ([kari.salonen\(at\)tamria.fi](mailto:kari.salonen(at)tamria.fi)). Toistaiseksi löytyy matkalta tilaa, mutta toimi ajoissa.

JUICE-musikaali

Tänäkin kesänä TamRIAn jäsenet pääsivät nauttimaan elokuun alussa 8.8. Valkeakoskelle Apianniemen kesäteatterin upeasta näytöksestä, kun kokoonnuimme katsomaan JUICE -musikaaalia. Tapahtuma keräsikin taas ison joukon TamRIAlaisia teatterin äärelle.

Odotukset esitykselle olivat korkeat, koska hyvässä muistissa oli viimekesäinen upea esitys Irwinin elämästä samassa paikassa, ja samoja tekijöitä pyöri tämänkin musikaalin toteutuksessa. Esitys oli varmastikin kaikkien odostusten arvoinen ja saimme kokea Juice Leskisen elämäntarinan tunnettujen klassikkobiisien säestämänä. Jopa yhteislauluun asti mukaansatempaavien kappaleiden ja tarinan lisäksi näytöksestä ei myöskään komiikkaa puuttunut ja varmaa on, että yleisö viihtyi. Myös Apianniemi tarjosi parasta kauniina aurinkoisena loppukesän iltana.

Perinteiseen tapaan RIAlaisille oli järjestetty väliaikatarjoilut ja tälläkin kertaa saimme nauttia kahvit ja pientä suolaista ennen toisen puoliajan alkamista. Väliaikatarjoilut meille huolehti RTV, jonne jälleen isot kiitokset mukana olosta. Tässä puoliajalla olikin hyvä hetki vaihtaa kuulumisia muiden osallistuneiden jäsenten kanssa, kun pääsimme varauksen ansiosta yhteisen pöydän ääreen.

Tauon jälkeen sain yllättyä itseni siitä, kuinka paljon niitä kovimpiakin Juicen klassikko-biisejä oli vielä jäljellä toiselle puoliajalle, kun tuntui, että jo ensimmäinen puoliaika oli täyttä klassikoiden tykitystä. Näin oli toinenkin! Esitys päättyi yleisön antamiin raikuviin suosionosoituksiin. Kotimatalle lähdettiin mukavissa jälkitunnelmissa ja ehkä hieman jo mielenkiinnolla odottaen, mitä Apianniemen teatteri esittäisi meille ensi vuonna.

Vle

Perinteinen petankkikisa

TamRIA:n perinteinen petankkikisa oli taas ajankohtainen 15.8. Paikkana totuttuun tapaan Sorsapuiston petankkikenttä ja yhtä totuttuun tapaan paikalla vähän toistakymmentä osallistujaa. Sopiva määrä, mutta hie- man useampikin vielä sopuisasti mukaan mahtuisi.

Alkajaisiksi morjestelujen jäl- keen arvottiin normaalisti jouk- kueet. Neljä joukkuetta, kolme peliä tuli kaikille. Ensimmäisten tiukkojen (mutta ei tiukkapi- poisten) pelien jälkeen nautitiin välipalaa ja tankkauksen jälkeen jatkettiin. Ankara taisto Sorsapuiston herruudesta vaati monta tarkkaa mittausta, mutta aina sovussa jatkettiin. Toisten pelien jälkeen koitettiin tuhota loput eväät, mutta ihan kaikki ei kadonnut. Leipä ja lepien päälle muutakin kuin ylähuuli, keksejä, viiniä, limsaa ja me- huja, kyllä niiden voimin jaksoi edelleen pelata.

Snadi tuolla kauheen kaukana, mutta sinne kuulat kerääntyy.

Viimeinen kierros ratkaisi to- tuttuun tapaan paremmuusjär- jestyksen. Voittajaksi selviytyi kaikki pelinsä voittaneena joukkue 4: Reijo Mäkinen, Emil Isokorpi ja Sami Silfverhuth. Ilmeisesti juuri oikea sekoitus kokemusta ja nuoruuden intoa. Jokainen osallistuja pääsi kui- tenkin vuorollaan myös pöyhäi- semään palkintopöytää. Kaikki pelaa ja kaikki voittaa, se on vuosia kestänyt perinne. Ensi vuonna uudestaan, varmaankin taas elokuun puolivälin tienoil- la.

PM

Väliin piknikille ja taas kulkee.

Voittajan on helppo... olla paras.

Seniorit purku- talotaiteeseen tutustumassa

Elokuun loppuun mennessä päättyi Ratinan sähkölaitoksen purettavan toimistorakennuksen taidenäyttely ja TamRIA:n seniorit ehtivät paikalle 21.8.

1980-luvun rakennus saa väistyä uusien asuinkerrostalojen tieltä. Vastamäen toimiston aikanaan Tampereen sähkölaitokselle suunnittelema toimistorakennus oli 2000-luvulla pitkään muussa käytössä, muun muassa Koskinen-televisiosarjan poliisilaitoksena. Viimeisen palveluksensa rakennus teki muuttumalla kokonaistaideteokseksi, jossa oli hyödynnetty paljon sen omia osasia.

Aulassa seniorit otti vastaan kattoon asti ulottuva laudoista rakennettu puu. Varsinainen näyttely oli rakennettu toisen ja kolmannen kerroksen A- ja B-siipiin. Purkuteema näkyi monis-

sa teoksissa. Valokuvien esitettiin ansiokkaasti Hiedanrannan teollisuusrakennusten purkamisen jälkiä. Talon omia rakennusosia valaisimista, kiinto- ja irtokalusteista aina tietokoneiden näppäiksiin asti oli mukana monissa teoksissa. Rakennuksen julkisivutkin olivat saaneet uutta väriä pintaan. Sisäpihan puolella koko seinä oli peitetty graffitein ja porraspäätyyn oli maalattu surrealistinen auringonkukka. Kulttuurikierroksen jälkeen suunnattiin Ratinan kauppakeskuksen viereen John Scott's nimiseen ravintolaan perinteiselle seniorilounaalle.

Teksti ja kuvat KSa

Keski-Suomen RIA:n vierailu

Keski-Suomen RIA oli kutsuttuna lähtenyt Tampereelle vierailulle 10.8. Ihän koko yhdistys ei ollut mukaan lähtenyt, Jyväskylän seudulta oli matkalle ilmoittautunut 7 henkilöä. Tamrialaisia oli myös kutsuttu mukaan tapahtumaan, mutta vähiin jäi kiinnostus. Kaikkiaan osallistujia oli 10.

Salosen Kari oli vieraita vastassa rautatieasemalla, josta matka jatkui asemalta Tammelaan ja La Famiglia-ravintolaan. Siellä aloitettiin ohjelma proseccollisella ennen Tammelan stadionin esittelyä. Kari piti puolen tunnin PowerPoint-esityksen stadionin rakentumisesta kabinettin isolla näytöllä. Pohjat saatiin näin kuntoon illan pallopelejä varten. Omakustanteiset ruokailut oli tilattu etukäteen ja syömään päästiin nopeasti.

vaikutuksesta kaupunkikuvaan, yhdistysten yhteistoiminnasta sekä mahdollisista jatkokuvioista.

Ruokailun jälkeen astuttiin ulos La Famigliasta ja Tammelan stadion odotti suoraan edessä. Tarjolla ollut vaihtoehtoinen ohjelma eli Tampere Filharmonian ilmainen puistokonsertti ei saanut meistä osallistujia. Koleahkossa ja tiikusateisessa säässä kiersimme stadionia ulkopuolelta suuntaan ja toiseen, sen arkkitehtuuria tarkastellen ennen areenan sisäpuolelle haikautumista.

12

Stadionin esittely.

Keskustelu aaltoili vilkkaasti aiheesta toiseen, pääosin kuitenkin uudesta areenasta ja sen

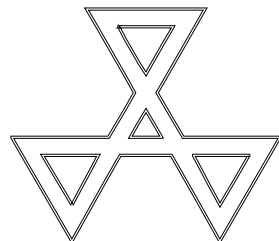
Tammelan stadionia kiertämässä.

Kari oli hommannut osallistujille liput etukäteen ja siirryimme suoraan hyvälle paikoillemme katsomoon. Tilaa katsomossa oli, kansallinen liiga ei selvästikään ole varsinainen yleisömagneetti. Vierailun seuraava vaihe,

kansallisen liigan ottelu Ilveksen ja Jyväskylän Pallokerhon välillä oli alkamassa joukkueiden esittelyllä. Juttelu stadionista ja kaikesta muustakin jatkui pe- linkin aikana ja puoliajalla sta- dionin palveluihin tutustumisen aikana. Katsomossa pysyi kuiva- na, vaikka tiikusade selvästi välillä vaikeutti pallonhallintaa kentällä. Peli oli kummankin joukkueen osalta melkoista nuh- jaamista, muutama maalipaikka saatiin molemmin puolin luotua, mutta 90 minuutin jälkeen tau- lulla oli lukemat 0-0.

Ottelun jälkeen oli enää jäljellä kotimatka, tamrialaisilla lyhy- ehkö ja vieraililla vähän pitempi. Jatko jäi vielä vähän avoimeksi, tamrialla saattaa olla mahdol- lisuus saada kutsu Jyväskylään tulevaisuudessa. Hallitusneuvot- telut asiasta jatkuvat.

TamRIA:n ulkomaan ekskursio

TamRIA:n kesäinen ulkomaan-matka Viroon tehtiin 1.-4.8. Harmillisen vähän oli osallistujia matkalle lähdössä, lähtijämäärän mukaan valikoituneeseen pikkubussiinkin olisi pari osallistujaa mahtunut lisää. Onko Viro jo koettu liian tutuksi tai liian läheiseksi vai missä oli syy, joka tapauksessa meillä oli oikein mukava ja kiinnostava reissu.

Matkalle lähdettiin Tampereelta torstaiaamuna ja ensimmäinen etappi eli Tallinkin terminaali tavoitettiin aamupäivän aikana ja Suomenlahden yli mentiin melkein vilahduksessa. Etelä-naapurin puolella matka jatkui pikkubussillamme viikinkikylään aivan Tallinnan lähistölle. Ilma oli kylään tutustuessamme sellainen, että sataisiko oikeasti vai ei. Ei sitten kuitenkaan, mutta aluetta kiertäessämme jätimme kuitenkin väliin mahdollisuuden kalastaa ja savustaa itse oman ateriamme. Söimme

silti kunnolla, mikä kyllä vaati vironkielentaitoisen Katsun eli matkanjohtaja Katrina Kukkonen ja Googlen kääntäjän apua. Ruokalistat kun olivat pelkästään viroksi eikä paikalla olleen vähäisen henkilökunnan kanssa oikein päässyt juttuun suomeksi tai englanniksi, ei tainnut olla turistikausi. Mutta joka tapauksessa hyvää ruokaa saatiin ja matka jatkui.

Noin puolentoista tunnin kuluttua saavutimme Viljandin, kierimme vähän kaupunkia pitäen myös kahvitauon. Illansuussa majoittauduimme laadukkaaseen (mutta edulliseen) Park Hotel Viljandiin aivan kaupungin keskustassa. Paitsi Katsu ja pj Ansku, jotka majoittuivat Katsun vanhempien luona. Selvä kotikenttäetu. Illemmalla oli vielä hotellin viereiseen ravintola Ormissoniin yhteiselle illalliselle.

14

Pari viikinkihallitsijaa nähtiin varustuksilla.

Viljandin kaupungintalo.

Perjantaiamuna hotelliaamiaisen jälkeen ajelimme luontoon, noin 50 kilometrin päähän Soomaan kansallispuistoon. Vanhaa metsää, jokivartta ja suota.

Paljon moni-ilmeistä suota eikä tarvinnut rämpiä, pääosin koko muutaman kilometrin kierros oli esteettömäksi toteutettu. Myös mahdollisuus suonsilmäuintiin löytyi ja osa meistä sitä kokeilikin. Lenkin jälkeen palattiin bussilla Viljandiin ja niin menokuin paluumatkalla saatiin mm. ihailla monissa paikoissa Virossa niin tyypillisiä kattohaikaroita.

Sää tuntui suosivan meitä edelleen. Viljandiin tutustuminen jatkui oppaan johdolla vajaan puolentoista tunnin kiertokävelyllä Viljandissa. Muitakin kuin tamrialaisia oli kiinnostuneina kuulemassa opastusta. Historiaa, maantietoa, kulttuuria, arkkitehtuuria, detaljitietoja... Mielenkiintoinen ja kaunis kaupunki, ja hieno tapa oppia siitä edes pintaraapaisu.

Opastetulla kierroksella Viljandissa.

Kiertokävely venähti vähän pitemmäksi kuin oli kaavailtu ja sitten kastuttiin. Juuri kierroksen päättyessä taivas aukeni nopeasti ja avokätisesti. Vaikka melko nopeasti löysimme lou-

naspaikan ja pääsimme kadulta sisätiloihin, tuli siitä tavallaan kostea lounas. Tankkauksen jälkeen päivä paistoi taas. Myöhemmin iltapäivällä jatkoimme Viljandiin tutustumista lähes ruohonjuuritasolta, kun pääsimme Katsun vanhempien puutarhaan leivoskahveille. Siitä jatkoimme kävellen lähikortteleiden tutkiskelua ja kuuntelimme pääasiassa Katsun vanhempien kertomuksia useiden vuosien kokemuksella alueella asuneena. Laaksossa kaupungin kaakkoispuolella sijaitseva Viljandinjärvi ja lähes sen rantaan asti ulottuva pienimuotoinen pientaloarkkitehtuuri muodostivat todella kauniin näkymän alueelle.

16

Tarkoituksena oli vielä koukuta Viljandin keskiaikaisen ritarilinnan raunioita katselemassa matkalla illalliselle Michelin-ravintola Felliiniin. Suunnitelma kariutui linnanpuistossa samana iltana järjestettyyn konserttitapahtumaan, joka esti pääsyn alueelle. Tai ei suoranaisesti

estänyt, mutta alueen tungos ja pääsymaksu eivät niin houkutelleet. Alue oli kuitenkin kokonaisuutenakin mielenkiintoinen tutustumiskohde, vaikka raunioille emme päässeetkään. Ravintola Fellin puolestaan... no, ruoka oli vallon mainiota, näyttävää ja edullistakin, mutta kokonaisuudesta olisimme Michelin-tähden arvoon hieman enemmän kuvitelleet. Kannatti toki kuitenkin vierailla.

Lauantaina aamiaisen jälkeen bussi suunnattiin kohti Tarttoa, yhden pysähdyn taktiikalla. Noin tunnin ajon jälkeen pysähdyimme sovitusti tutustumaan Puurmannin kartanoon. Puiston läpi kartanoa kohti kävellessämme valkoinen linnamainen rakennus teki jo kokonsa puolesta melkoisen vaikutuksen. Siirryimme samantien kuitenkin sisälle sovittua esittelykierrosta varten. Kartanon historia ulottuu 1300-luvulle, mutta upea päärakennus valmistui 'vasta' 1870. Nykyisellään rakennus toimii kouluna ja täytyy sanoa, että aika huppeat puitteet oppilailla on. Kartanolla on toki muitakin käyttöä, se on suosittu paikka kokouksien, seminaarien ja koulutuspäivien järjestämisessä. Edustavat tilat taipuvat myös häiden, hautajaisten, syntymäpäivien ja vastaavien tapahtumien järjestämiseen. Tarjoiluilla ja opastetuilla kierroksilla tai ilman. Juhlavien salien ja edus-

Ei hassumpi paikka suorittaa oppivelvollisuutta. Alla kartanon 'viimeisin kreivipariskunta'.

tustilojen lisäksi löysimme mm. kauniita käytäviä ja portaikkoja, luokahuoneita, kassaholvin, salaoven, kreivin toimiston ja kreivittären budoaarin. Tornin ylätasanteelta oli mukavat näköalat kartanon laajaan puistoon

ja viereiselle joelle. Kierroksen jälkeen palasimme pohjakerrokseen henkäisemään hetkeksi ja nauttimaan kupposen kahvia tai teetä. Sitten kiersimme ja katselimme kaunista rakennusta ulkopuolelta ympäriinsä. Teimme myös pienen kierroksen puiston vanhojen puiden siimeksessä ja jokivarren rauhassa ennen matkan jatkumista kohti Tarttoa.

Tartossa ensimmäinen pysähdys tehtiin Eesti Rahva Muuseumissa eli Viron kansallismuseossa. Museo on jo 115 vuotta vanha ja sen uutena kotina toimiva nykyinen vaikuttava rakennus jo kahdeksanvuotias. Nykyään Viron suurin museorakennus rakennettiin Raadin entisen lentokentän kiitotielle. Lasiseinäinen rakennus laskeutuu sisäänkäynnin 15 metrin korkeudesta lähes maanpinnan tasoon 356 metrin pituutensa matkalla.

Pinta-alaakin löytyy reilut kolme hehtaaria, josta näyttelytilaa 6 000 m². Museon ravintolassa oli sopiva hetki lounastaa ennen useisiin avoinna oleviin näyttelyihin tutustumista. Niitähän sit-

ten olikin, lähes kolmisen tuntia sai kulumaan sujuvasti sekä rakennusta että näyttelyitä ihmetellessä. Vielä uusi pysähdys ravintolassa virvokkeille siis oli tarpeen ennen poistumista. Museon jälkeen osa ryhmästä meni rohkeasti tutustumaan lähistöllä näkyneeseen ylösalaisin pykättyyn taloon, joka oli juuri niin omituinen kuin miltä kuulostaa. Sillä aikaa loppuryhmä seurasi museon sisäänkäyntikatoksen alla jättiscreeniltä Pariisin olympiakisoja.

Kasvitieteellinen puutarha.

Pääsisäänkäynnin katos ja näkymä museon aulasta.

Matkaa jatkettiin bussilla Tarton keskustaan Emajoen rantamille. Emajoen yli käveltiin Vapaudensiltaa pitkin ja päästiin melkoi-

seen keitaaseen keskellä kaupunkia: Tarton yliopiston kasvitieteelliseen puutarhaan. Valtava määrä rehevää kasvillisuutta, kapeita polkua ja melkoisia korkeuseroja. Ja mukavia levähdyspaikkoja puutarhasta nauttimiseen, kasvihuoneita, taidetta ja kirkasvetinen lampi alueen laidalla. Ei tuo puutarha kokonsa puolesta mikään valtava ollut, mutta vaikuttava. Bussille palatua hyödynnettiin parkkipaikan sijainti kaupan pihassa ja tehtiin vähän tuliais- ja muita ostoksia. Sitten ajeltiin Tarton halki majapaikkaamme Hotel Sophiaan.

Majoittumisen jälkeen siirryimme taksilla illallisaikkaamme. Todella ainutkertainen Püssirohukelder eli Ruutikellari taitaa ainakin omalla kohdallani olla korkein muurattu ravintolatali, jossa olen poikennut. Yli 10 metriä korkeat tiiliholvit ovat valmistuneet alkujaan nimensä mukaiseen käyttöön lähes 350

Ruutikellarin ravintolasali.

vuotta sitten. Herkullisella ja uniikilla ruokalistalla on myös hyvin pitkä historia. Ruutikellarin konseptiin kuuluu myös lähes jokailtainen live-musiikki, josta meidän vierailumme aikana saimme nauttia rapsakasta blues-rock -taustamusiikista. Ja pisti yleisö myös tanssijalat liikkeelle. Illallisen jälkeen lähdimme vielä kaupungin keskustaan lämpimästä illasta ja iltayöstä nauttimaan. Rauhallisesta illasta ei ehkä voinut puhua, kun illalla Tarton keskustassa oli ilmeisesti Euroopan kulttuuripääkaupunki Tarto 2024 -projektiin liittyvä tapahtuma. Valtava esiintymislava, musiikkia, erilaisia performansseja ja tiedä kuinka monta tuhatta ihmistä paikalla. Hyvin terasseilta kuitenkin tilaa löytyi, kun ei ihan tapahtuma-aukiolle tunkenut.

Jo lauantaina oli päätetty muuttaa alkuperäistä ohjelmaa niin, että sunnuntain aamupäivä

vietettäisiinkin Tartossa eikä Paiden tai muun pikkukylän tutkimiseen. Niinpä hotellilta lähdettyä aluksi kierrettiin Tarton nähtävyyksiä bussilla Katsun toimiessa oppaana. Kaupunkierroksen jälkeen jalkauduimme ja kiipesimme Toomemäen puiston halki Tarton tuomiokirkon raunioille. Kirkkoa alettiin rakentaa 1200-luvulla ja sitä täydennettiin 1500-luvulle asti. Viimeiseksi valmistuneet kaksostornit olivat 66 metriä korkeita. Melko pian valmistumisen jälkeen kirkon raunioituminen alkoi 1500-luvun Liivinmaan sodassa ja 1600-luvun alussa holvit romahtivat. Raunioiden enemmän tuhoutumisen estämiseksi niiden restaurointi on aloitettu 2000-luvun alussa. Nykyiselläänkin rauniot ovat todella näyttäviä, vaikka ne ovatkin huomattavasti alkuperäistä pienemmät. Pienen puistokävelyn jälkeen palasimme bussille ja paluumatka Tallinaan alkoi.

Paluubussimatkastasta ei paljon kertomista ollut. Tasaisen puoleista maastoa, peltoa ja metsää ja useita pieniä kyliä tiirailtiin autosta. Pikainen pysähdys matkalla huoltoaseman myymälän/leipomon tiloissa ja hankittujen eväiden nauttiminen loppumatkalla varmisti kaikkien pääsyn hengissä laivaan ja edelleen Tampereelle.

PM

Tarton tuomiokirkon raunioilla.

